

Облѣклото на къзълъ-башитѣ въ нищо не се отличава отъ туй на турцитѣ.

Женското облѣкло описахъ го-горѣ, а мъжътъ къзълъ-башъ въ нищо нѣма да го различите отъ турчина.

3. Религия, обряди и обичаи.

Свѣденіята, които можихъ да съберѣ съ много осѣждни. но азъ ги излагамъ като программа.

По религията си, казахме, къзълъ-башитѣ сѣ Алиеви послѣдователи. Въ какво се състожтъ тѣхнитѣ мохамедански догматически разлици между Корана и Алиевото учение, менѣ е неизвѣстно; па и самия Ахмедъ-ага не можѣ да ми обясни. Но туй, което видѣхъ и което ми се събщи азъ излагамъ.

Къзълъ-башитѣ си иматъ особни джамии и особни ходжи. Джаминтѣ имъ сѣ построени както и тѣзи на турцитѣ; черковния имъ езикъ е арабски, само че ходжитѣ много често пѣжтъ персийски религиозни пѣсни, съчинение на различни персийски мохамедански богоугодни мъжѣе.

Освѣтъ това къзълъ-башитѣ иматъ въ своитѣ джамии и образи на различнитѣ пророци и други тѣхни святи мъжѣе, каквито образи Корана изрично забранява.

Това обстоятелство ни напомни разказа на Рамзи-бей отъ Видинъ за Пазвантъ-алу. Споредъ тоя бей, Пазвантъ-алу е билъ къзълъ-башъ, или поне наклоненъ къмъ Алиевото учение.

Неще ли бѣде едно още доказателство, което да потвърди тоя разказъ на Рамзи-бей и тоя фактъ, че въ библиотеката на Пазвантъ-алу има и такива книги, които сѣ забранени отъ Корана. Така въ тая библиотека се намѣрила една ръкописна книга свѣщена история мусулманска, която не е нищо друго освѣтъ тѣхния старий и новий завѣтъ. Тая книга, за която ний ще поговоримъ по-обширно другъ пѣтъ, е украсена съ осъмнадесетъ рисунки, които ни прѣдставляватъ различни случки и събития изъ стария завѣтъ. Туй, което е по-интересно, че въ тия рисунки има жени и мъжѣе голи — нѣща, които споредъ Корана съставляватъ голѣмъ грѣхъ.

Прѣди да се кланжтъ къзълъ-башитѣ се мижтъ, каквото и турцитѣ: кланятъ се каквото тѣхъ. Казватъ, че имало нѣбаква разлика както въ кланянието, така и въ молитвитѣ, но каква е тая разлика никой не ми каза.

Прѣзъ рамазана къзълъ-башитѣ не постижтъ, а байрамътъ празнуватъ.